

[Carsten Raft.]

i krig med den halve verden. Man kan jo have lov til selv at fantasere over tingene, som man vil, og jeg kan i hvert fald ikke rigtig tænke mig udviklingen for Danmark i verden, som den er, hvis landet havde været militært aftribbet, venneløst, som det måtte være, måske afskrevet i Vestens offentlige mening, fordi vi havde sagt nej til denne, de frie landes, alliance. Jeg tør slet ikke tænke mig, hvordan udviklingen i så fald kunne blive. Når vi nu har fået dette rids, som man har bedt om, af den radikale militærordning, tror jeg, vi skulle begynde at beregne, hvad den vil koste. Forsvarsministeren har venligt stillet sagkyndige til rådighed for det radikale parti, og nu tror jeg, man skal benytte sig af tilbudet. Man har fra det radikale partis side sluttet sig til de samme mål — det kan vist ikke være nogen militær hemmelighed, i hvert fald ikke en af de farlige — for flyvevåbnet som flertallet, og det er langt de fleste penge, der går dertil. Man har sluttet sig til forslaget om flådens størrelse. Overfor de 16 200 mand med 11¾ måneders uddannelse for hæren stiller man 10 000 mand med 8 måneders uddannelse. Nu tror jeg virkelig, man skulle begynde at beregne. Og når man så dertil lægger flytningen af forsvarsetablisementerne fra København, står vi vist i virkeligheden overfor et utiltalende eksempel på overbudspolitik fra radikalismen, for det bliver alt iberegnet meget, meget dyrere end det forslag, flertallet kommer med. Men lad os blot få beregningerne! Jeg henstiller til den radikale ordfører at tage imod tilbudet og få beregnet, hvad det, vi en hyggelig eftermiddagsstund her fik ridset op, i virkeligheden betyder i penge, så at vi kan få en sammenligning.

I fuld enighed har man stillet selve programmet op for det danske forsvars omfang, men der har været diskussioner indenfor kommissionen, og jeg skal komme en lille smule ind på dem. Der har været nogen diskussion om beredskabet. Det kan næppe konkret diskuteres, men det kan principielt diskuteres. Jeg forstår godt, hvorledes hærens befalingsmænd har haft det efter den 9. april, som må have været helt uudslettelig i deres erindring, efter at de havde været under jorden under besættelsen, efter at de måtte flygte over Bornholm, over grænsen, over fangelejrene, over Itzehoe og Jever, efter al den uro og opløsning, der har været. Jeg forstår så inderlig godt, at der er en trang hos hærens befalingsmænd til at

få ro over tingene efter de vanskelige år, hvor man har manglet våben, befalingsmænd, og hvor det hele har været under flytning.

Jeg forstår godt, man kan se den store opgave i under fred at få bygget det nye værn op hjemme i garnisonsbyerne, hvor man har mulighederne. Men jeg vil sige, at der, hvor denne mulighed kommer i konflikt med forsvaret af de vigtigste objekter, der må det sidste være det afgørende. For 2—3 år siden, da Norge var på et lignende stadium af sit forsvars opbygning, betragtede man forsvaret af flyvepladser og havne som det ganske afgørende, alt det andet måtte komme i anden omgang. Man må også her ikke alene tage hensyn til den militære, men også til den folkelige betragtning over det, der sker. Det danske folk har en gang set fjenden gå i land forskellige steder på dets kyster, uden at de militære afdelinger kom i kamp, fordi de ikke stod på de pladser, hvor det skete. Det har gjort et sådant indtryk på denne befolkning, at kravet om bevogtning af de vigtigste militære objekter, kravet om det fulde beredskab lever i dette folk og er noget af det mest afgørende i de krav, det stiller til løsningen af de militære opgaver.

Endelig vil jeg sige et par ord om et andet problem, der har været diskuteret: tempoet for opbygningen af det, der skal ske her. Der er nemlig ikke noget som helst i vejen for, at vi her kan vedtage en lov, hvorefter den bekræftes af kongen, og så varer det dog en hel del tid, inden der sker noget. Selve udviklingen og igangsætningen af tingene spiller også en rolle. Inden sidste valg forlangte den daværende forsvarsminister — og det synes jeg i og for sig var ganske modigt gjort — en bevilling på 300 mill. kr., og den blev vedtaget. Men det har været længe at få dem anvendt. Det er jo ganske givet, at da de blev foreslået af finansministeren, regnede man med disse 2 finansår. Det har fra sagkundskaben været foreslået, at det skulle være 4 finansår; det er gået tilbage til 3 finansår, men spørgsmålet om, hvor hurtigt det kommer til at ske, vil stadig eksistere.

Indenfor dette spørgsmål er der noget, der kræver en særlig behandling, og det er udfyldningen af de rammer, den nye lov giver. Jeg er noget skeptisk med hensyn til, om det lykkes at fylde dem ud; jeg har mine tvivl. Jeg er glad for, at ministeren på så mange områder har imødekommet de betragtninger, der har været fremme i kommissionen. Jeg forstår på ministeren, at han overfor spørgsmålet om officerernes og be-